

KASVOMASKIN OMPELUOHJE

**Tekstiiliopettajaliitto
TOL ry**
Textillärarförbundet rf

**NAISTEN
VALMIUSLIITTO**

KASVOMASKIN OIKEA KÄYTTÖ JA HUOLTO

KUN TEET ITSELLESI TAI LÄHEISELLESI KASVOMASKIN

- Muista, että tekemäsi maski ei ole henkilönsuojain. Maski ei suojaa käyttäjää koronavirukselta.
- Maski saattaa suojata muita maskin käyttäjän hengitysteistä leviäviltä pisaroilta. Oireettoman taudinkantajan maskin käytöstä voi olla hyötyä liikkuessasi kodin ulkopuolella mutta siitä ei ole olemassa tieteellistä näyttöä.
- Maskin käytöstä huolimatta noudata liikkumisrajoituksia. Pidä 1-2 metrin etäisyys muihin ihmisiin ja pese kädet saippualla. Jos olet karanteenissa, älä poistu kotoa.
- Varmista, että jaksat hengittää hyvin maskin läpi.

KUN KÄYTÄT KASVOMASKIA

- Pue puhdas kasvomaski puhtain käsin.
- Pidä maski puhtaana: älä kosketa maskia käytön aikana.
- Pese kädet ennen maskin riisumista.
- Riisu maski koskettaen vain sen kiinnitysnauhoihin ja laita maski suoraan pesukoneeseen tai muovipussiin.
- Pese kädet ja pese maski joka käytön jälkeen.
- Pese maski joka käytön jälkeen 90 asteessa tai keitä se.
- Likainen maski voi olla viruksenlevittäjä.
- Maskin koskettelu lisää epäpuhtauksia hengitysteiden edessä.
- Käytön aikana maskia ei saa riisua pois tai kaulalle.
- Huomaa, että kostunut maski läpäisee mikrobeja kuivaa helpommin.
- Älä tuputa maskin käyttöä muille.
- Sydän- ja verenkiertosairauksien, astman tai keuhkohtaumataudin oireet voivat olla este käyttää kasvomaskia. Likainen maski voi aiheuttaa terveyshaitan.
- Väärinkäytetystä maskista on enemmän haittaa kuin hyötyä.

Lähde: Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Työterveyslaitos ja Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea

**Tekstiiliopettajaliitto
TOL ry**
Textillärarförbundet rf

**NAISTEN
VALMIUSLIITTO**

KANKAISTEN KASVOMASKIEN MATERIAALIVERTAILU

25.5.2020

Materiaali	Suodatusteho noin %	Saatavuus	Kotoa löytyvät	Pesu	Muuta huomioitavaa
Mikrokuitu (PES) Polyesteri/Polyamidi, sileä kudottu kangas tai neulos.	70	Mahdollisesti kaupoista löytyvät siivousliinat.	Silmälasiin puhdistusliinat, siivousliinat.	90 asteen valkopesuohjelma pesukoneessa. TAI Keittäminen: Keitä 5 minuuttia vedessä, johon on lisätty hieman pesuainetta. Huuhtelee ja kuivaa maski.	Silmälasiin puhdistusliinat kaksin kerroin taiteltuna. Mikrokuitua ei saa pestä puuvillan kanssa yhdessä, koska muuten puuvillan irtokuidut tukkivat mikrokuidun rakenteen.
Polyesteri (PES) 100 % tiheä polyesteri, jonka loimi- ja kudetiheys on vähintään 30 lankaa/cm.	40 - 50	Kangaskauppa	Puserot, suorat housut, urheiluvaatteet, verhot.	TAI Liottaminen vetyperoksidiliuoksessa: Liota 30 minuuttia 3 % vetyperoksidiliuoksessa (saatavilla apteekista). Huuhtelee ja kuivaa maski.	
Puuvilla (CO) 100 % tiheä puuvilla, jonka loimi- ja kudetiheys on vähintään 25 lankaa/cm.	20 - 30	Kangaskauppa	Lakanat, tyynyliinat, keittiöpyyhkeet.		

HUOMIOITAVAA

- Kotoa löytyvät esimerkit ovat suuntaa antavia. Kankaissa on paljon eroja. Muista tarkistaa vaatteiden materiaalimerkintä pesulapusta. Jos olet epävarma kankaan ominaisuuksista (esim. loimi- ja kudetiheys), kysy neuvoa kankaan jälleenmyyjältä.
- Kasvomaskin voi pestä niin monta kertaa kuin se pysyy muodossaan.
- Kankaisten kasvomaskien valmistamiseen ei ole selkeitä standardeja, eikä niiden suojaavaa vaikutusta siten voi taata. Vastaa itse maskin turvallisesta käytöstä. *Lähde Terveiden ja hyvinvoinnin laitos THL*
- Kankaan suodatusteho. *Lähde Teknologian tutkimuskeskus VTT*

Tekstiiliopettajaliitto
TOL ry
Textillärarförbundet rf

NAISTEN
VALMIUSLIITTO

NÄIN VALMISTAT KASVOMASKIN ITSELLESI TAI LÄHEISILLES

Ompeluohje: Tekstiiliopettajaliitto ry. (Minna Hankala-Vuorinen, Marjo Malinen, Iina Ruuskanen, Anu Vartiainen)

TARVIKKEET

- **kasvo-osaan:** valitsemaasi kasvomaskiin soveltuvaa kangasta noin 25 cm x 50cm
- **nauhoihin:** vinonauhaa 1,4 m TAI kaksinkertainen määrä käyttämäsi kangasta TAI trikoota 10 cm x 30 cm
- ompelulankaa, sakset, nuppineuloja, silitysrauta, ompelukone. (Voit ommella maskin myös käsin. Käytä tällöin tikkipistoa.)

1. VALMISTA KIINNITYSNAUHA

VINONAUHASTA

- Leikkaa vinonauhasta 35 cm mittaisia pätkiä 4 kpl.
- Avaa vinonauhan toista päätä ja taita sitä 1 cm sisäänpäin. (A)
- Tikkaa eli ompele suoraompeleella kaksinkerroin taitettu nauha läheltä reunaa. (B)
- Tee sama muille kolmelle nauhalle.

LAKANAKANKAASTA

- Revi kankaasta 4 kpl 35 cm x 4 cm kaitaletta/kiinnitysnauhaa.
- Käännä kaitaleen molemmista reunoista 1 cm keskelle. Silitä. Taita kaitale vielä kaksinkerroin ja silitä uudelleen.
- Avaa nauhan toista päätä ja taita sitä 1 cm sisäänpäin. (A)
- Tikkaa eli ompele suoraompeleella kaksinkerroin taitettu nauha läheltä reunaa. (B) Tee sama muille kolmelle nauhalle.

TRIKOOSTA

- Voit käyttää esimerkiksi vanhaa t-paitaa.
- Leikkaa paidasta pystysuunnassa (silmukaketjun suuntaisesti vrt. silmäpako sukkahousuissa) 4kpl 2 cm leveitä kiinnitysnauhoja, pituus 30 cm. Leikkaa mahdolliset saumat ja käänteet pois. Nauhan tulee olla yksinkertainen. (C)
- Venytä nauhaa, jolloin se venyy ja rullautuu. (D)

Tekstiiliopettajaliitto
TOL ry
Textillärarförbundet rf

NAISTEN
VALMIUSLIITTO

2. VALMISTA KASVOMASKI TAPA 1

- Leikkaa kankaasta 2 kappaletta kooltaan
 - 20 cm x 17 cm S (lapset)
 - 24 cm x 19 cm M (naiset)
 - 26 cm x 21 cm L (miehet) (saumanvarat sisältyvät mittohin) (A)
- Kiinnitä nuppineuloin kiinnitysnauhat toisen kappaleen oikealle puolelle lyhyelle sivulle 1 cm:n päähän kulmasta. Kaikkien nauhojen päät asetetaan tulevan kääntöaukon kohdalle pitkälle sivulle. (B) Aseta toinen kappale näiden päälle oikea puoli alaspäin niin, että nauhat jäävät kappaleiden väliin, kiinnitä nuppineuloin. (C)

- Ompele suoraompeleella 1 cm päästä reunasta. Tee kulmissa suorakulmakäännös. Aloita pitkän sivun keskeltä läheltä nauhoja ja ompele kappaleen ympäri. Muista jättää kääntöaukko. Päättele ommel alussa ja lopussa peruuttamalla. Leikkaa kulmat varovasti pois 2 mm päästä ompeleesta. (D) Käännä työ oikein päin kääntöaukon kautta ja silitä. Saumanvarat jäävät näin työn sisäpuolelle.
- Laskosta maskin lyhyet reunat kolmelle laskokselle niin että työn korkeus puolittuu. Taita laskokset samaan suuntaan, kiinnitä nuppineuloin ja silitä. (E)
- Tikkaa eli ompele suoraommel vielä maskin ympäri läheltä reunaa. Tikkaaminen kiinnittää laskokset paikalleen sekä sulkee kääntöaukon.

2. VALMISTA KASVOMASKI TAPA 2

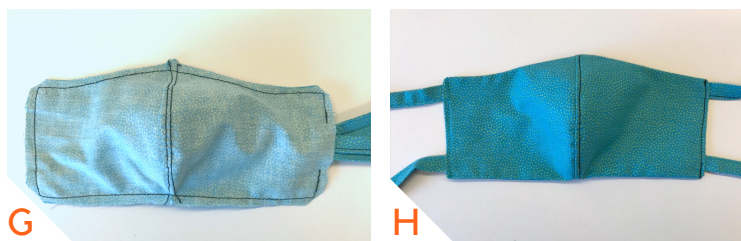
- Leikkaa kankaasta 4 oheisen kaavan mukaista kappaletta. Kaava sisältää saumanvarat. (A)
- Aseta kaksi vastakkaista kappaletta oikeat puolet vastakkain. Ompele kaareva keskisauma 1 cm saumanvaralla. (B)
- Silitä kaarevan sauman saumanvarat toiselle puolelle. (C)

- Tikkaa saumanvarat kiinni noin 2 mm päästä keskisaumasta. (D) Toista vaiheet B-D toisille kappaleille.
- Aseta kappaleet oikeat puolet vastakkain: kiinnitä nuppineuloin kiinnitysnauhat toisen kappaleen oikealle puolelle lyhyelle sivulle 1 cm:n päähän kulmasta. (E) Kaikkien nauhojen päät asetetaan tulevan kääntöaukon kohdalle lyhyelle sivulle. Aseta toinen kappale näiden päälle oikea puoli alaspäin niin, että nauhat jäävät kappaleiden väliin, kiinnitä nuppineuloin. (F)

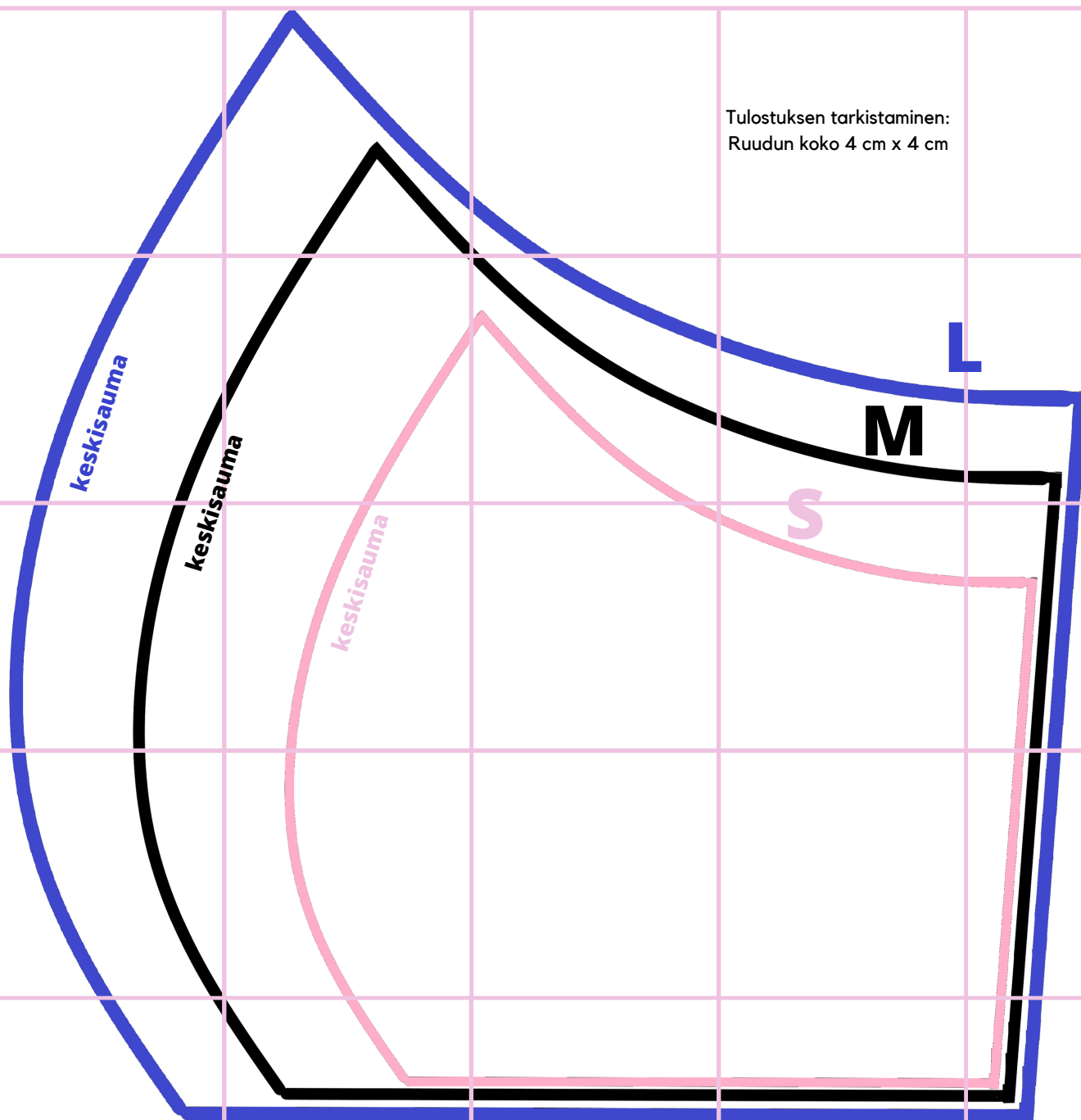

- Ompele suoraompeleella 1 cm päästä reunasta. Aloita lyhyeltä sivulta nauhojen kohdalta ja ompele kappaleen ympäri niin, että nauhat kiinnittyvät samalla. Muista jättää kääntöaukko lyhyelle sivulle. Päättelä ommel alussa ja lopussa peruuttamalla. Leikkaa kulmat varovasti pois 2 mm päästä ompeleesta. (G) Käännä työ oikein päin kääntöaukon kautta ja silitä. Saumanvarat jäävät näin työn sisäpuolelle.
- Tikkaa maskin lyhyet sivut. Tee päättelyt alkuun ja loppuun. Tikkaaminen sulkee kääntöaukon ja vahvistaa nauhojen kiinnityksen. (H)

KAAVA OMPELUTAPAAN 2

Tulostuksen tarkistaminen:
Ruudun koko 4 cm x 4 cm

Jos et voi tulostaa kaavaa, käytä ruudukkoa
piirtämisen apuna. Yksi ruutu on 4 cm x 4 cm.

Tekstiiliopettajaliitto
TOL ry
Textillärarförbundet rf

NAISTEN
VALMIUSLIITTO